

Zaključci tehničkih komisija Međunarodnog fotogrametrijskog društva na kongresu u Londonu

KOMISIJA I

Zaključak 1 — odnosi se na organizaciju narednog kongresa.

Komisija I preporučuje da se povećava dužina trajanja tehničkih sednica, čak iako bi se njihov broj smanjio; smatra da bi kao vrlo dobro rešenje bilo da sednice traju 1 čas i 40 minuta, uključujući 10 minuta odmora.

Komisija I, čija aktivnost ima vrlo obiman i specifičan tehnički karakter, nastoje da se produži praksa održavanja užih stručnih sastanaka, posvećenih proučavanju jasno definisanih tema i sazvanih po nahodanju predsednika komisije u skladu sa terminima održavanja zvaničnih sednica, kao što su bili organizovani na kongresu u Londonu uz pomoć britanskih kolega.

Komisija I nastoje da se shodno intencijama korisnika fotogrametrije, organizuju diskusije od opšteg interesa o problemima direktno vezanim sa njihovom tekućom stručnom aktivnošću.

Komisija I želi da se njeni zvanični sastanci ne održavaju u isto vreme kada i sastanci komisija II, III i IV.

Komisija I odaje priznanje Belgijskom fotogrametrijskom društvu koje je organizovalo pripremni sastanak u Brislu i nada se da će sličan sastanak biti organizovan u Zapadnoj Evropi, u proleće 1961. godine, radi izbora tema koje treba da obrade radne grupe i formiranja ovih grupa. Na ovom sastanku biće pozvani ne samo predsednici i sekretari zainteresovanih komisija već i stručnjaci koji treba da uđu u sastav radnih grupa.

Komisija I želi da tehničke komisije prvi ponedeljak posle svakog kongresa posvete pripremi organizovanih (panel) diskusija i da se po ovome na vreme obaveste zainteresovani stručnjaci.

Zaključak 2 — odnosi se na tehničku aktivnost komisije I.

Komisija I predlaže da se preporuke koje se odnose na kalibraciju fotogra-

metrijskih kamera i srodna optička ispitivanja, onako kako su definisane na kongresu u Londonu, usvoje kao osnovna za praktične radove i u publikacijama.

Bez intencija da organizatorima sledećeg kongresa, a specijalno onima koji pripremaju predviđene sastanke za 1961. godinu nameće svoju volju, komisija I skreće pažnju na sledeće probleme:

a) određivanje kvaliteta i geometrijske tačnosti aerosnimaka dobijenih pod uslovima koje će preporučiti Međunarodno fotogrametrijsko društvo a izvedenim na specijalno pripremljenim poligonima;

b) postoji potreba da se od konstruktora novih uređaja za vazduhoplovnu navigaciju, ili od njihovih korisnika, za letove izvršene pod praktičnim uslovima dobiju konkretni rezultati kao što su položaj snimljenih redova, njihovo srednje odstupanje od paralelnosti, minimalna i maksimalna preklapanja i slično;

c) Međunarodno fotogrametrijsko društvo treba da preporučiti najpogodniji metod za izbor operatora na instrumentu i njihovu obuku u stereoskopskom gledanju nakon iscrpne studije koji bi trebalo objaviti;

d) jedna specijalizovana radna grupa, u saradnji sa institutima koji imaju pogodne fotolaboratorije, trebala bi da prikupe podatke o osobinama emulzija i nosačima emulzija;

e) trebalo bi formirati jednu radnu grupu koja bi u saradnji sa naučnim radnicima, proučavanjem celokupne literature i najnovijih istraživanja, nastavila teoretsku i praktičnu studiju kvaliteta slike u cilju se da fotogrametrijskim stručnjacima pruže podaci neophodni za izvršenje njihovih praktičnih zadataka.

KOMISIJA II

Zaključak 3

Od kongresa održanog u Štokholmu znatan napredak je postignut u primeni elektronike i numeričkih metoda pri kons-

trukciji fotogrametrijskih instrumenata. Zato treba usmeriti dalje napore na poziciranje još većih uspeha na ovom polju, specijalno na većoj automatizaciji i integralnom sistemu obrade fotogrametrijskih podataka.

Zaključak 4

a) Svi podaci o tačnosti treba da se izražavaju jasnim i tačno definisanim terminima. Ove podatke treba prpratiti sa informacijama koje preciziraju njihovu pouzdanost, naprimer brojem suvišnih opažanja.

b) Preporučuje se izrada jednog rečnika termina i izraza koji se upotrebljavaju u teoriji grešaka, za koji treba da dadu saglasnost nacionalne institucije da bi se upotrebljavao u međunarodnom obimu.

Zaključak 5

Poželjno je da se obrade principi dozvoljenih odstupanja i specifikacija koji se odnose na fotogrametrijske instrumente i metode rada. Za tu svrhu potrebno je da se izvori grešaka brižljivo ispitaju, pod realnim radnim uslovima. U tom cilju više pažnje treba posvetiti teorijskim i praktičnim ispitivanjima osnovnih fotogrametrijskih operacija.

Zaključak 6

Da bi mogli uporedjivati rezultate raznih teorijskih i praktičnih ispitivanja instrumenata i metoda rada, predlaže se da se rezultati opažanja izravnavaju po teoriji najmanjih kvadrata.

Zaključak 7

U cilju da bi se olakšalo razumevanje teorijskih izvodenja formula u fotogrametriji preporučuje se upotreba najjednostavnijih mogućih matematičkih izraza i izvodenja.

Zaključak 8

Izvodenja i formule u fotogrametriji treba da se zasnivaju na sledećem:

a) Koordinatnom sistemu desne orijentacije X, Y, Z u prostoru modela, sa pozitivnim pravcem X-ose u blizini pravca leta i pozitivnim smerom Z-ose nagore.

b) Slobodnim izborom koordinatnog početka za koordinatni sistem X, Y, Z.

c) Koordinatnom sistemu desne orijentacije x, y, Z u prostoru slike i istim pozitivnim smerom kao kod sistema X, Y, Z.

d) Pozitivnim smerom rotacionih uglova oko X-, Y-, i Z-ose u smislu kretanja satne kazaljke, što je u skladu sa pravilima sistema desne orijentacije.

Zaključak 9

a) Eksperimentalni radovi koji su organizovani u prethodne četiri godine treba da se nastave i završe u periodu 1960-64. godine

b) u narednom periodu 1960-64. godine učesnici ovih eksperimentalnih radova, nezavisno od komisije III, treba da formiraju radnu grupu koja će kao i do sada funkcionirati pod predsedništvom prof. Cassinis-a.

c) Komisija III, u periodu 1960-64. godine neće započinjati nikakve eksperimentalne radove iste vrste.

b) Sedam fotogrametrijskih institucija koje učestvuju u ovim radovima nastaviće njihovo dalje izvršavanje. Ostale institucije se mogu pridružiti ovima. Ukoliko žele da rade u istom duhu i pod istim uslovima, postavljenim u generalnom izvještaju Komisije III za 1960. godinu.

Zaključak 10

Razlike između koordinata dobijenih iz eksperimentalnih radova Komisije III i vrednosti kojima raspolaže francuski Nacionalni geografski institut, treba da budu poslate predsedništvu radne grupe do 31. decembra 1961. godine. Svaka institucija će do 30. aprila 1962. godine poslati predsedništvu radne grupe i ostalim institucijama kritički obrađene izvještaje o izvršnom radu i postignutim rezultatima.

Zaključak 11

Ujesen 1962. godine treba da se održi sastanak predstavnika svih institucija koje su učestvovali u eksperimentalnim radovima. Na ovom sastanku, nakon kritičkog ispitivanja svih dobijenih rezultata, ustanoviće se način redakcije i publikacije definitivnog izvještaja.

Zaključak 12

Predsedništvo radne grupe želi da zahvali francuskom Nacionalnom geografskom institutu za način na koji je od sada saradivao, sa ubedenjem da i u narednom periodu može računati na ovu saradnju.

Zaključak 13

U skladu sa predlozima sadržanim u izvještaju komisije, diskutovanim i prihvaćenim na sastanku 14. septembra 1960. godine, Komisija III preporučuje:

a) Da se Komisija III podeli u radne grupe, od kojih svaka treba da ima posebno određen sektor rada.

b) Sektori rada Komisije III dele se prema sledećem:

1. Instrumentalna triangulacija (nizovi i blokovi)
2. Analitička triangulacija (nizovi i blokovi)
3. Radjalna triangulacija (nizovi i blokovi)
4. Upotreba pomoćnih podataka u aeri-triangulaciji.

K O M I S I J A I V

Zaključak 14

Komisija preporučuje:

- a) U cilju dobivanja u vremenu na sledećem kongresu bi razne komisije trebale da zasedaju jednovremeno, ukoliko se zajednički interes za probleme koj se razmatraju ne protivi ovom stavu.
- b) Eksperimentalni radovi izabrane teme za proučavanje treba da budu definisane blagovremeno u periodu između dva kongresa, posle prethodne konsultacije sa nacionalnim društvima.
- c) Komisija IV treba da organizuje jedan radni sastanak u pogodnom vremenu između dva kongresa.

Zaključak 15

Komisija IV preporučuje da se istraživački radovi i praktički opiti, čija je vrednost već uveliko priznata, nastave sa ciljem da se odrede instrumentalne i lične greške u raznim fazama rada, kao i zakoni njihovog rasprostiranja, za razne kategorije i razmere fotogrametrijskog premera.

Zaključak 16

Dosadašnji praktični opiti su ukazali na primaran značaj geografskog i geomorfološkog područja koje se kartira u cilju dobijanja njegove tačne i verne topografske predstave. S toga se preporučuje da se geografsko-geomorfološko dešifrovanje uključi u proces restitucije, kao njen sastavni elemenat.

Zaključak 17

Za poslednjih pet godina fotogrametrija, u vezi sa automatskim računskim postupcima, nalazi veću primenu u građevinarstvu, specijalno u trasiranju i projektovanju autoputeva. S toga komisija IV preporučuje da se u okviru njene delatnosti obrazuje jedna radna grupa koja bi proučavala i podsticala saradnju između fotogrametrijskih stručnjaka, specijalista za programiranje na računskim automatima i građevinskih stručnjaka. Ova grupa zvaće se «Radna grupa

za građevinarstvo» i prikupljaće sve informacije iz ovog polja delatnosti i periodično podnositi izveštaj o rezultatima izvršenih proučavanja.

K O M I S I J A V

Zaključak 18

Na predlog Komisije V promeniće se naziv ove komisije tako da glasi: «Specijalna primena fotogrametrije».

Zaključak 19

Razgraničenje polja rada između komisija IV, V i VII, za naredne četiri godine, ostaće onako kako je formulisano na prvoj zajedničkoj sednici održanoj 7. septembra 1960. godine u 10,30 časova, izuzev tačke 2b.

Zaključak 20

Težište aktivnosti komisije biće usmereno na sledeće delatnosti:

- a) Rendgen — fotogrametrija
- b) Fotogrametrija na bliska rastojanja (na primer arheologija, arhitektura, industrijska i podzemna fotogrametrija).
- c) Fotogrametrija primenjena u hidrografiji i oceanografiji.

Zaključak 20

Svi učesnici u radovima Komisije V treba da obrate specijalno pažnju na potrebu ispitivanja i kalibracije upotrebljenih instrumenata.

K O M I S I J A V I

Zaključak 22

Imajući u vidu da je Medjunarodni rečnik pripremljen za publikovanje i da je Medjunarodna bibliografija dobro organizovana i vodjena od strane Medjunarodnog nastavnog centra u Delftu, tako da je pristupačna svakom ko plati troškove štampanja i ekspedicije, preporučuje se da nova uprava Komisije VI da prioritet izradi Medjunarodne terminologije, uključujući skraćenice i oznake.

Zaključak 23

Pošto su, u skladu sa zaključkom iz 1956. godine, sva nacionalna društva pristala da saraduju u pripremi kratkog sadržaja (rezime-a) za Medjunarodnu bibliografiju, mole se društva koja još nisu započela ovaj posao da to učine što pre.

Zaključak 24

Preporučuje se da sve države članice društva dadu detaljan pregled o mogućnostima i obimu nastave i vežbi iz oblasti fotogrametrije.

KOMISIJA VII

Zaključak 25

Komisija VII nastavlja i dalje da primenjuje sistem radnih grupa radi podele rada iz oblasti svoje delatnosti. Predsednik Komisije VII može, prema potrebi, menjati i proširiti spisak ovih radnih grupa. Preporučuje se da on izgleda ovako:

1. Fotografija, tehnika i instrumenti
2. Geologija
3. Ispitivanje tla
4. Vegetacija
5. Led
6. Arheologija
7. Oceanografija
8. Geografske studije.

Zaključak 26

Odstaje se od zahteva za izradom godišnjeg izveštaja Komisije, predviđenog u zaključcima iz 1956. godine i umesto njega predsednik komisije VII će prema potrebi sačiniti jedan ili više izveštaja o delatnosti komisije u periodu između dva kongresa.

POHVALNA AKTIVNOST STAMBENE ZADRUGE DRUŠTVA GIG-a ZAGREB

Prošlo je nešto više od dvije godine kako je osnovana Zadruga geodetskih inženjera i geometara, a ima već godina dana od kada se u novogradnju u Rapskoj ulici 37/9 uselilo trideset stanara-geodeta. Možda je sada uz ovu godišnjicu zgodna prilika da se malo osvrnemo na protekle događaje od osnutka zadruge do danas.

U travnju 1958. zadruga je osnovana, izabran je upravni odbor, koji je odmah počeo sa radom. Godišnje su održane tri skupštine za sve članove zadruge, dok su se sastanci upravnog odbora održavali svaka dva meseca.

Za učestvovanje u zadrugi svaki član trebao je uplatiti obaveznu članarinu od 12 000 Din, te 750 000 Din vlastitog učešća za dvosobni stan, a 500 000 Din za garsonijeru. Od toga je stvarno svaki član uplatio 12 000 + 270 000 za

Zaključak 27

U periodu između dva kongresa, ukoliko nastupi potreba, mogu se organizovati sastanci Komisije VII.

RASPORED TEHNIČKIH KOMISIJA

- Komisija I — Velika Britanija
Komisija II — SAD, u vezi sa radnom grupom za fundamentalne probleme, koja će biti obrazovana u Švedskoj.
Komisija III — Francuska, u vezi sa radnom grupom obrazovanom u Italiji, koja će nastaviti eksperimentalne radove započete u Italiji u periodu vremena 1956 do 1960. god.
Komisija IV — Zapadna Nemačka
Komisija V — Austrija
Komisija VI — Finska
Komisija VII — Holandija.

dvosobni stan, a 12 000 + 150 000 za garsonijeru. Ostali dio novca dobiven je kao dotacija od GNO Zagreb.

Koliko je puta trebalo otvoriti ista vrata, koliko čekati dok konačno nije bilo sve uređeno da je »Tempo«, poduzeće koje je radilo na izgradnji, počelo sa gradnjom, zna nekoliko ljudi iz upravnog odbora, koji su žrtvovali svoje slobodno vrijeme i nesebično radili na tome da mi evo već godinu dana živimo u lijepim stanovima.

Ovom prilikom se stanari zgrade u Rapskoj ulici 37/9 najtoplije zahvaljuju drugovima Inž. Veljku Petković, predsjedniku zadruge, Inž. Mirjani Balen, tajnici, Inž. Pašku Lovrić, blagajniku, te drugovima Daliboru Hodovski, Juri Božičeviću i svima ostalima koji su svojim zalaganjem pomogli na podizanju ove zgrade.

Za stanare Rapske 37/9:
Inž. Ana Brukner

»GEODETSKI LIST«. Izdavač: »DRUŠTVO GEODETSKIH INŽENJERA I GEOMETARA« NR Hrvatske, Zagreb, Petrinjska 7. — Odgovorni urednik: Prof. ing. Mato Janković, Zagreb, Hrvojeva ul. 5. — Uprava, uredništvo i administracija: Zagreb, Petrinjska ul. 7. — Pretplata 3000.— Din. Za članove stručnih društava 600.— Din, za studente i đake 300.— Din. — Tekući račun kod Narodne banke, Zagreb broj 400-21-5-1161.